

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ
26 квітня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ЗАЛІКУ**

для вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти

**Спеціальності В11 Філологія
спеціалізації – В11.041 «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська»
галузь знань – В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
ОПП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»**

Схвалено Вченою радою факультету іноземних мов
Протокол № 10 від 07.04.2026

Голова ради

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

Чернівці – 2026

Вимоги до знань і вмінь, які повинен продемонструвати абітурієнт на фаховому заліку для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Фаховий залік для вступу на ОПП «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» відбувається відповідно до наказу МОН № 168 від 10.02.2025 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році». Фаховий залік передбачає теоретичну частину та практичну частину, що за змістом та обсягом включають основний нормативний навчальний матеріал підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» спеціальності В11(035) Філологія.

Знання та вміння, продемонстровані вступником на фаховому заліку, оцінюються за критерієм "зараховано" (60-100 балів) або "не зараховано" (0-59 балів).

Фаховий залік проводиться іноземною мовою в усній формі з метою перевірки теоретичних та практичних знань вступників (знання іноземної мови мають відповідати рівню C1 - досвідчений користувач) за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані Міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005).

Теоретична частина зі спеціальності В11(035) Філологія має на меті перевірити та оцінити компетентності з таких фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін, як «Теорія та історія перекладу», «Порівняльна лексикологія», «Порівняльна стилістика» та «Порівняльна теоретична граматики».

Питання для підготовки до теоретичної частини фахового заліку

Порівняльна стилістика

Знати: основні проблеми філології (перекладу) та шляхи їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; основні напрямки розвитку порівняльної (англійсько-української) стилістики; науково-методологічну базу та термінологію сучасної стилістики; поняття функціональної стилістики, фонетичної та графічної стилістики, стилістичної граматики, стилістичної лексикології, стилістичної семасіології.

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); характеризувати лексичні та стилістичні явища, діалектні та соціальні різновиди англійської та української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПР 9); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Порівняльна лексикологія

Знати: основні принципи і методи порівняльної лексикології; структурні, семантичні та функціональні особливостей лексики англійської та української мов; міжмовні відповідники та явища полісемії, синонімії, антонімії, омонімії; словотвірні моделі, фразеологічні одиниці та запозичення; роль культурного та історичного чинників у формуванні лексичних систем.

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); характеризувати лексичні та стилістичні явища, діалектні та соціальні різновиди англійської та української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПР 9); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Порівняльна теоретична граматики

Знати: теоретичну основу граматики англійської та української мов через порівняння категоріального апарату зіставляваних мов; характер міжмовних граматичних зв'язків і відношень; основні граматичні трансформації при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів у зіставляваних мовах; граматичні структури як в писемному, так і в усному мовленні; граматичні явища під час читання або сприйняття тексту на слух і вміти пояснювати вживання тієї чи іншої граматичної конструкції та співвідносити її з певною комунікативною функцією.

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Теорія та історія перекладу

Знати: об'єкт, предмет, мету й завдання дисципліни «Теорія та історія перекладу» та її місце серед інших мовознавчих наук та перекладу; традиційні та новітні методи наукового пошуку у галузі історії та теорії перекладу; характеристику інструментів теоретичного опису перекладу та його історії.

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3).

ПИТАННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

1. Часова парадигма англійської мови в активному стані
2. Часова парадигма англійської мови в пасивному стані
3. Неозначені форми дієслова (герундій, інфінітив, дієприкметник)
4. Іменник (присвійний відмінок, множина іменника)
5. Числівник
6. Прислівник
7. Займенники
8. Артиклі
9. Сталі вирази (do, make), фразові дієслова
10. Типи питань
11. Заперечення в англійській мові
12. Пряма, непряма мова
13. Умовний спосіб
14. Наказовий спосіб
15. Модальні дієслова
16. Порядок слів у реченні
17. Прийменники часу, місця
18. Ступені порівняння прикметників
19. Узгодження часів
20. Слова для визначення кількості (quantifiers)

Усне непідготовлене мовлення (англійська мова) з метою з виявлення мовної і комунікативної компетенції вступників (знання англійської мови, рівень C1 (просунутий рівень володіння англійською мовою)).

Для усної частини екзамену пропонуються дискусійні питання суспільно-політичного характеру, які дозволяють абітурієнтам продемонструвати знання

англійської мови, ерудицію, знання, що були отримані за період навчання за бакалаврськими програмами, висловити власну думку, продемонструвати здатність вести дискусію, логічно аргументовано викладати матеріал.

Зразок питання:

Environmental problems and solutions

КРИТЕРІЇ

оцінювання відповідей абітурієнтів на фаховому заліку для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності В11 Філологія

Залік проводиться в усній формі. Абітурієнт отримує два питання. За кожну правильну відповідь студент може отримати максимально 50 балів, що становить 100 балів.

Загальна сума балів, яку студент може отримати на заліку, складає 100 балів.

Знання студентів оцінюються згідно з наступними критеріями:

- оцінку зараховано отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 60 до 100 балів.

- оцінку не зараховано отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 0 до 59 балів.

Програму затверджено на засіданні предметної комісії кафедри лінгвістики та перекладу факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 17 березня 2026 року).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

Порівняльна стилістика

1. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / уклад.: Л. М. Грижак, Н. Л. Львова, І. М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.
2. Бялик В. Д., Микитюк І. М. Стилiстичнi аспекти перекладу = Stylistic Aspects of Translation: навчальний посібник для вищих навчальних закладів України спеціальності «Переклад». Чернівці: ЧНУ, 2016. 352 с.
3. Valieva N. Introductory Course to the English Stylistics. Baku, 2018. 433 p.

Порівняльна лексикологія

1. Бялик В. Д., Сунько Н. О. Практичний курс лексикології англійської мови: навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2021. 212 с.
2. Andreichuk N. I., Babeliuk O. A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kherson: Publishing House "Helvetica", 2019. 236 с.

Порівняльна граматики

1. Євтушенко Н. І. Порівняльна грамати́ка англійської та української мов: другорядні члени речення : навч. посібник : в 2 ч. Ч. 2. Маріуполь : ГБУЗ «ПДТУ», 2020. 235 с.
2. Radford A. An Introduction to English Sentence Structure. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 432 p.
3. Tortora Ch. Understanding Sentence Structure: an Introduction to English Syntax. Wiley-Blackwell, 2018. 368 p.

Теорія та історія перекладу

1. Bialyk V. D. Fundamentals of Translation Theory. Chernivtsi: Chernivtsi University Press, 2016. 376 p.
2. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с.
3. Енциклопедія перекладознавства / пер. з англ., за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Том 1. Вінниця : Нова книга, 2020. 584 с.
4. Енциклопедія перекладознавства / пер. з англ., за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Том 2. Вінниця : Нова книга, 2020. 280 с.
5. Кальниченко О. А. Теорія перекладу: для студентів спеціальності 035 Філологія (Переклад). Харків: Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 64 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.